

सार्वजनिक धोरणे

Q1. 'स्वच्छ भारत अभियान' कधी सुरु करण्यात आले?

- (a) 2013
- (b) 2014
- (c) 2015
- (d) 2016

Q2. 'ऑपरेशन फ्लड' खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे?

- (a) भारतातील खाण उद्योग
- (b) भारताचा डेअरी उद्योग
- (c) भारताचा शेती उद्योग
- (d) भारतातील पोल्ट्री उद्योग

Q3. खालीलपैकी कोणते बरोबर जुळत नाही?

- (a) महिला समृद्धी योजना - 1993
- (b) महिला स्वयं-सक्षमीकरण योजना - 1998
- (c) महिला साम्राज्य योजना - 1989
- (d) राष्ट्रीय पोषण मिशन योजना - 2003

Q4. भारतीय पर्यटन मंत्रालयाने वापरलेली संकल्पनाभारतातील पर्यटनाला चालना देण्यासाठी लोकप्रिय आहे.

- (a) देवाचा देश
- (b) पूर्वेचा मोती
- (c) सुंदर भारत
- (d) अविश्वसनीय भारत

Q5. कुडुंबश्री हा राज्य गरीबी निर्मूलन अभियान (SPEM)द्वारे राबविला जाणारा कार्यक्रम आहे.

- (a) गुजरात
- (b) ओडिशा
- (c) केरळ
- (d) आंध्र प्रदेश

Solutions

S1. Ans (b)

Sol .

- 2 ऑक्टोबर 2014 रोजी स्वच्छ भारत अभियान सुरू करण्यात आले.

अभियानाचे उद्दिष्ट:

- खुले में शौच मुक्त भारत: २०१९ पर्यंत प्रत्येक घरात शौचालय बांधणे.
- सार्वजनिक स्वच्छता: सार्वजनिक ठिकाणे स्वच्छ ठेवणे.
- आदत बदला: स्वच्छता आणि स्वच्छतेचे महत्त्व याबद्दल लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करणे.

अभियानाची प्रगती:

- ओडीएफ: २०१९ मध्ये, भारत ओडीएफ घोषित करण्यात आला.
- शौचालय बांधकाम: ग्रामीण भागात १०० दशलक्षाहून अधिक शौचालये बांधण्यात आली आहेत.
- जागरूकता: स्वच्छतेबाबत जनजागृती मोहिमेमुळे लोकांमध्ये स्वच्छतेची सवय निर्माण झाली आहे.

आव्हाने:

- शौचालयंचे देखभाल: बांधलेल्या शौचालयांच्या देखभालीची आणि स्वच्छतेची समस्या.
- कचरा व्यवस्थापन: कचरा व्यवस्थापन आणि प्लास्टिक प्रदूषण ही मोठी आव्हाने आहेत.
- वर्तणुकीतील बदल: स्वच्छतेची सवय टिकवून ठेवणे हे एक मोठे आव्हान आहे.

भविष्यातील योजना:

- स्वच्छ भारत अभियान २.०: शहरी भागात स्वच्छतेवर लक्ष केंद्रित करणे.
- कचरा व्यवस्थापन: कचरा व्यवस्थापन आणि प्लास्टिक प्रदूषण कमी करण्यावर भर देणे.
- शिक्षण आणि जागरूकता: स्वच्छतेबाबत शिक्षण आणि जागरूकता कार्यक्रम राबवणे.

निष्कर्ष:

स्वच्छ भारत अभियान हे भारतासाठी एक महत्वाचे पाऊल आहे. या अभियानाने भारतातील स्वच्छतेच्या परिस्थितीत लक्षणीय सुधारणा घडवून आणण्यास मदत केली आहे. अभियानाचे यश टिकवून ठेवण्यासाठी आणि स्वच्छ भारताचे स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी सर्वांनी पुढे आणे आवश्यक आहे.

S2. Ans (b)

Sol .

- "ऑपरेशन फ्लड" कार्यक्रम भारताच्या दुग्ध उद्योगाशी संबंधित आहे. हे 1970 मध्ये लॉच केले गेले आणि जगातील सर्वात मोठ्या डेअरी विकास कार्यक्रमांपैकी एक मानले जाते.
- त्याचे प्राथमिक लक्ष दुधाचे उत्पादन, प्रक्रिया आणि वितरण सुधारण्यावर होते, ज्यामुळे संपूर्ण भारतभर दुधाची उपलब्धता आणि परवडण्यामध्ये लक्षणीय वाढ झाली.

ऑपरेशन फ्लडचे उद्दिष्ट:

- दुग्ध उत्पादन वाढवणे: भारतातील दुग्ध उत्पादन वाढवून जगभरातील दुग्ध उत्पादनात भारताचा क्रमांक एक ला आणणे.
- दुग्ध शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात वाढ: दुग्ध शेतकऱ्यांना चांगल्या किंमती मिळवून देऊन त्यांच्या उत्पन्नात वाढ करणे.
- ग्रामीण विकास: दुग्ध उद्योगाच्या विकासाद्वारे ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती आणि विकासाला चालना देणे.

S3. Ans (d)

Sol.

- राष्ट्रीय पोषण मिशन योजना - 2018
- पंतप्रधानांची सर्वसमावेशक पोषण योजना किंवा पोशन अभियान किंवा राष्ट्रीय पोषण अभियान हा भारत सरकारचा लहान मुले, गर्भवती महिला आणि स्तनदा मातांसाठी पोषण परिणाम सुधारण्यासाठी प्रमुख कार्यक्रम आहे.

योजनेचे उद्दिष्ट:

- कुपोषणात लक्षणीय घट: 2022 पर्यंत बाल कुपोषण (stunting, wasting, underweight) मध्ये लक्षणीय घट करणे.
- अनिमियामुक्त भारत: 2022 पर्यंत स्त्रिया आणि मुलांमध्ये अनिमियाचे प्रमाण कमी करणे.
- जागरूकता निर्माण: पोषण आणि आरोग्यविषयी जनजागृती निर्माण करणे.

योजनेचे मुख्य घटक:

- आंगणवाडी सेवा: 0-6 वर्षे वयोगटातील मुलांसाठी पोषण, शिक्षण आणि आरोग्य सेवा पुरवणे.
- किशोरवती योजना: 11-18 वर्षे वयोगटातील मुलींसाठी पोषण आणि आरोग्य सेवा पुरवणे.
- महिला आणि स्तनपान करणाऱ्या मातांसाठी योजना: महिला आणि स्तनपान करणाऱ्या मातांसाठी पोषण आणि आरोग्य सेवा पुरवणे.
- जनजागृती मोहीम: पोषण आणि आरोग्यविषयी जनजागृती निर्माण करण्यासाठी मोहिमा राबवणे

S4. Ans (d)

Sol.

- "इन्क्रेडिबल इंडिया" ही टॅगलाइन भारताचे वैविध्यपूर्ण आणि मनमोहक निसर्ग प्रभावीपणे सांगते, त्याचे समृद्ध सांस्कृतिक वारसा, अप्रतिम निसर्गदृश्ये आणि अनोखे अनुभव अधोरेखित करते.
- संभाव्य पर्यटकांमध्ये आश्चर्य आणि उत्साहाची भावना जागृत करणे, त्यांना भारतातील चमत्कार शोधण्यासाठी प्रोत्साहित करणे हा यामागचा उद्देश आहे.

S5. Ans (c)

Sol.

- कुडुंबश्री हा केरळमधील राज्य दारिद्र्य निर्मूलन अभियान (SPEM) द्वारे राबविला जाणारा गरिबी निर्मूलन आणि महिला सक्षमीकरण कार्यक्रम आहे.
- इतर राज्यांमध्ये असेच कार्यक्रम असले तरी, कुडुंबश्री केरळसाठी अद्वितीय आहे आणि राज्यात यशस्वी अंमलबजावणी आणि प्रभावासाठी ओळखली जाते.

Adda247
मराठी